

BIULETYN

EUROREGIONU GLACENSIS

1/2021

Szczegóły na stronach 14–15.

WSTĘP

Szanowni Czytelnicy i Przyjaciele polsko-czeskiej współpracy, 2021 rok nie zaczyna się na razie zbyt korzystnie...

Pandemia COVID-19 wciąż nas męczy i zamyka w naszych miastach i wioskach! Republika Czeska jest nadal w trybie izolacji regionów i gmin, Rzeczpospolita Polska uniemożliwia zbędne podróże na teren Polski (przykładowo w celach zakupowych i turystycznych)! Jak w takim czasie rozwijać współpracę euroregionalną? Poprzez kontakty osobiste z pewnością nie! Zapomnijmy o wspólnych wydarzeniach, które nas już od ćwierć wieku łączą, pomagając w niwelowaniu uprzedzeń i obaw z poziomu kulturalnego i społecznego obu narodów. Fizyczny kontakt mieszkańców obu krajów jest zamrożony nie tylko na terenie Euroregionu Glacensis!

Na szczęście nie dotyczy to popularnego instrumentu współpracy, jakim jest Fundusz Mikroprojektów! Na początku marca na posiedzeniu komitetu sterującego zatwierdzono do dofinansowania łącznie 53 projekty w osi priorytetowej 2 i 4! Chociaż projekty dotyczące spotkań są wciąż pod dużym znakiem zapytania, choć wszyscy wierzymy, że przynajmniej w drugiej połowie roku sytuacja znacznie się poprawi, mamy wyjątkową możliwość, by pozyskane dofinansowanie wykorzystać na poszczególne projekty obejmujące odbudowę zabytków kultury, których na pograniczu jest bardzo wiele. Efekty poszczególnych projektów będą następnie przyczyniały się do rozwoju turystyki i wzajemnego poznawania, zwiększając zainteresowanie odwiedzaniem naszego euroregionu.

Wszyscy w napięciu śledzimy zmagania krajów europejskich z pandemią. Walka ta pokazuje teraz, pomimo pewnych niedoskonałości, korzyści wynikające ze wspólnoty państw europejskich i ich starań na rzecz ochrony zdrowia

i życia swoich mieszkańców. Życzymy sobie bardzo i pomagajmy w tym, byśmy tę walkę wygrali! W przeciwnym razie mogłoby to mieć fatalne skutki dla osiągniętego już poziomu integracji państw w całej UE! Jeżeli pandemia i zła współpraca zagrozi projektowi połączonej Europy, poważnie zagrozi także naszej polsko-czeskiej współpracy euroregionalnej! Myślę, że nikt już nie chce wracać tam, gdzie było nam kiepsko!

Petr Hudousek
prezes Stowarzyszenia

**ŻYCZĘ NAM WSZYSTKIM
WYSTARCZAJĄCO DUŻO
OPTYMIZMU I WZAJEMNEJ
TOLERANCJI!**

3. MIEJSCE DLA WIEŻY WIDOKOWEJ NA ŠIBENÍKU

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Na początku 2021 roku Klub Przyjaciół Wież Widokowych przeprowadził tradycyjną ankietę mającą wyłonić Wieżę Widokową Roku. Wśród nominowanych były aż trzy wieże widokowe zbudowane w ramach strategicznego projektu Euroregionu Glacensis pn. Czesko-Polski Szlak Grzbietowy – część wschodnia.

Spośród nich najwyższe, trzecie miejsce zajęła wieża widokowa na wzniesieniu Šibeník przy mieście Nový Hrádek. Została ukończona w listopadzie 2020 roku i od 22 grudnia jest udostępniona zwiedzającym. Wieża cieszy się dużym zainteresowaniem wśród turystów. Wyjątkowa jest przede wszystkim ze względu na swoją konstrukcję, do której wykorzystano dawny maszt elektrowni wiatrowej, wokół którego widać 183 kręcone schody prowadzące na platformę widokową na wysokości 32 metrów. Nad platformą wznosi się dodatkowy maszt o wysokości 15 metrów, a więc wieża ma łącznie 47 metrów wysokości. W ramach inwestycji zbudowano także nową informację turystyczną, na której cele zaadaptowano dawną stację transformatorową połączoną z wieżą kładką. Informacja turystyczna nie jest na razie czynna, trwają prace nad wyposażeniem jej wnętrza.

Kolejnym nominowanym obiektem była wieża widokowa na wzniesieniu Feistův kopec w Olešnici v Orlických horách, ukończona w maju 2020 roku. Przez okres zimowy jest zamknięta, ale od 1 kwietnia będzie już gościć kolejnych turystów. Trzecią zgłoszoną budowlą była wieża widokowa „Na Wietrznej Górcie” w miejscowości Vysoká Srbská, która jest dostępna przez cały rok bez ograniczeń.

Informacje nt. wszystkich wież widokowych zrealizowanych na polsko-czeskim pograniczu, które powstały w ramach projektów Euroregionu Glacensis, są dostępne na stronach www.euro-glacensis.cz/rozhledny oraz www.hrebenovka.cz, gdzie można znaleźć wiele informacji nt. przebiegu polsko-czeskiego Szlaku Grzbietowego, wirtualne spacerunki z poszczególnych regionów oraz zrealizowane do tej pory spasty wideo. Dla miłośników bardziej tradycyjnych form promocji zostaną przygotowane nowe ulotki przedstawiające poszczególne inwestycje projektu, które będą dostępne zarówno u poszczególnych partnerów, jak i w informacjach turystycznych na całym pograniczu.

Sekretariat Euroregionu

KONKURS FOTOGRAFICZNY

Szanowni Państwo,

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis wraz z Euroregionem Pomezí Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis realizuje projekt pn. **„Promocja współpracy transgranicznej na obszarze Euroregionu Glacensis” nr CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002557**. Celem projektu jest promocja działalności transgranicznej Euroregionu Glacensis oraz współpracy partnerskiej. Dzięki promocji dobrych praktyk oraz optymalnych działań na rzecz rozwoju pogranicza przyczynimy się do zwiększenia poczucia przynależności mieszkańców z pograniczem polsko-czeskim. Zaprezentujemy społeczności euroregionu modelowe przykłady współpracy na polsko-czeskim pograniczu. Pokażemy efekty wzajemnej współpracy i trans-

granicznych działań. Realizacja projektu promocyjnego będzie miała bezpośredni wpływ na rozwój świadomości i wiedzy społeczności lokalnej, a także uświadomi mieszkańcom pogranicza, że wszyscy korzystamy z efektów partnerstw nawiązanych w latach 90-tych XX wieku. Projekt umożliwi przedstawienie ogromu kompleksowych zmian na polsko-czeskim pograniczu, które zaszły dzięki wieloletniej współpracy transgranicznej.

Jednym z działań projektu jest ogłoszenie konkursu fotograficznego pod tytułem: **„Promocja współpracy transgranicznej – współpraca transgraniczna na obszarze Euroregionu Glacensis w obiektywie mieszkańców”** skierowanego do mieszkańców euroregionu. Ideą konkursu fotograficznego jest zaangażo-

KONKURS TRWA OD 23 MARCA 2021 DO 15 MAJA 2021 ROKU.

wanie mieszkańców w zaprezentowanie najciekawszych przykładów współpracy transgranicznej. Zdjęcia powinny przedstawiać atrakcje turystyczne, przyrodę, zabytki techniki i urbanistyki, wydarzenia kulturalne, sportowe itp. (również te, które się już odbyły) powiązane z efektami współpracy transgranicznej z obu stron granicy na obszarze Euroregionu Glacensis.

Zdjęcia z konkursu będą wykorzystywane do promocji działalności Euroregionu Glacensis na stronach internetowych partnerów projektu. 24 wybrane zdjęcia zostaną nagrodzone, jak również wykorzystane w kalendarzu książkowym na rok 2022.

Informacje i dokumenty: Regulamin konkursu, oświadczenie i zgoda są dostępne na stronach internetowych obu partnerów:
[☑ http://euroregion-glacensis.ng.pl/artykul/194/zaproszenie-do-udzialu-w-konkursie-fotograficznym-promocja-wspolpracy-transgranicznej-wspolpraca-tr](http://euroregion-glacensis.ng.pl/artykul/194/zaproszenie-do-udzialu-w-konkursie-fotograficznym-promocja-wspolpracy-transgranicznej-wspolpraca-tr)

[☑ https://www.euro-glacensis.cz/clanky-pozvanka-k-fotograficke-soutezi.html](https://www.euro-glacensis.cz/clanky-pozvanka-k-fotograficke-soutezi.html)

Fotografie konkursowe wraz z oświadczeniem/zgodą w formie pdf prosimy przesyłać na adres mailowy biura biuro@eg.ng.pl.

Zapraszamy do aktywnego uczestnictwa wszystkich zainteresowanych!

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

25 LAT EUROREGIONU GLACENSIS

WRÓĆMY DO PRZESZŁOŚCI — 1. część

W bieżącym roku Euroregion Glacensis będzie świętował swoje 25-lecie. Przy tej wyjątkowej okazji postaramy się na łamach biuletynu przedstawić historię naszego stowarzyszenia.

Zapraszamy do wysłuchania wywiadu o Euroregionie Glacensis w Radio Proglas:

🔗 <https://www.proglas.cz/program/detail-poradu/2021-03-31-09-00-00>

Historia powstania Euroregionu Glacensis

Współpraca transgraniczna w regionie środkowych i wschodnich Sudetów ma wieloletnią tradycję. Ważne impulsy współpracy pojawiły się na przełomie lat 80. i 90. w związku z przemianami demokratycznymi, jakie miały miejsce w tym okresie zarówno w Polsce, jak i w Czechach.

Konferencja, która zainaugurowała stałą współpracę transgraniczną, odbyła się w dniach 17–18 maja 1991 roku w Nachodzie przy udziale prawie 150 przedstawicieli polskiej i czeskiej przygranicznej społeczności.

W dniu 18 września 1992 roku w Wałbrzychu 21 przedstawicieli społeczności lokalnych z województwa wałbrzyskiego i opolskiego oraz północno-wschodnich Czech podpisało „Porozumienie o ponadgranicznej współpracy wzajemnej oraz o utworzeniu Ponadgranicznego Związku Miast i Gmin Czechy – Polska”.

Podobne podejście i dążenie do współpracy transgranicznej można było zaobserwować w latach 1993–1994 w środkowej części regionu sudeckiego. Współpraca gmin pogranicza polsko-czeskiego Ziemi Kłodzkiej przybrała formę współdziałania w ramach powołanego formalnie na konferencji roboczej w Nowej Rudzie 29 marca 1994 roku Stałego Regionu Współpracy Polsko-Czeskiej.

Od 1994 roku w kręgach samorządowych polskiej i czeskiej strony zmieniono poglądy na formę współpracy i zaczęto rozważać potrze-

bę utworzenia Euroregionu pod nazwą „Glacensis”. Proponowana nazwa ma historyczny rodowód i wywodzi się ze średniowiecznego łacińskiego określenia Kotliny Kłodzkiej. Została ona uznana za właściwą dla przyszłego ponadgranicznego związku jednostek samorządowych.

W dniu 9 lutego 1994 roku powstało Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej.

W dniu 30 maja 1994 roku Sejmik Samorządowy Województwa Wałbrzyskiego podjął uchwałę o rozpoczęciu procedury tworzenia Euroregionu Glacensis.

W dniu 16 stycznia 1996 roku w czeskim Rychnovie nad Kněžnou siedmiu czeskich burmistrzów z Náchoda, Rychnova n. Kn., Šumperka, Ústí nad Orlicí, Trutnova, Orlickiego Záhoří, Policy nad Metují oraz prezydent Hradca Králové podpisali umowę o utworzeniu Regionalnego Stowarzyszenia ds. Współpracy Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej, które od 9 marca 1998 r. funkcjonuje jako stowarzyszenie miast i gmin „Euroregion Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej – Euroregion Glacensis” („Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis”).

W dniu 5 grudnia 1996 roku w Hradcu Králové podpisano Umowę Ramową między Stowarzyszeniem Gmin Ziemi Kłodzkiej i Regionalnym Stowarzyszeniem do Spraw Współpracy Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej o utworzeniu Euroregionu pod

nazwą Euroregion Pogranicza Czech, Moraw i Ziemi Kłodzkiej – „Euroregion Glacensis“.

W ujęciu chronologicznym był to drugi Euroregion założony na pograniczu polsko-czeskim. Wcześniej powstał Euroregion Nysa.

W dniu 17 marca 2000 roku w Długopolu Dolnym z inicjatywy Stowarzyszenia Gmin Zie-

mi Kłodzkiej utworzono Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis.

Siedziba Euroregionu mieści się w Kłodzku po stronie polskiej i w Rychnovie nad Kněžnou po stronie czeskiej.

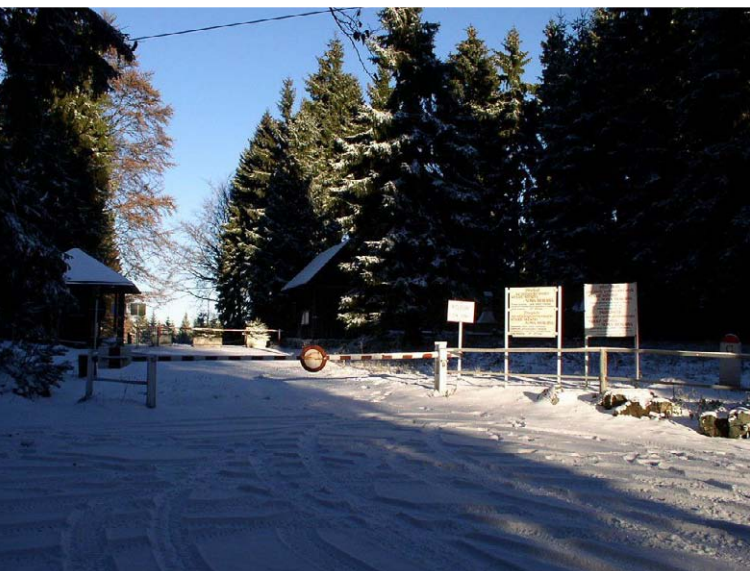
Założyciele Euroregionu Glacensis.

Przejścia graniczne

Jednym z pierwszych zadań całego Euroregionu Glacensis były działania na rzecz powstania nowych przejść granicznych. Dotyczyło to nowych przejść drogowych, przejść dla pieszych, rowerzystów, a także narciarzy na szlakach turystycznych. Z biegiem czasu na polsko-czeskiej granicy pojawiły się nowe miejsca do przekraczania granicy. Swoistym symbolem sukcesu osiągniętego w tej dziedzinie było otwarcie drogowego przejścia granicznego Mostowice – Orlické Záhoří na terenie Gór

Orlickich, jednego z ostatnich przejść granicznych pomiędzy Polską a Czechami przed wejściem do strefy Schengen. Miało to miejsce 16 sierpnia 2005 roku. Działaniom na rzecz otwarcia przejścia towarzyszyły ponadto duże inwestycje w infrastrukturę transportową realizowane po obu stronach granicy, sfinansowane ze środków programu Phare CBC oraz budowa nowego mostu granicznego. Dnia 4 czerwca 2007 roku na przełęczy Płuszczyna otwarto przejście graniczne Nowa Morawa – Staré

Město (powiat Šumperk) dla pieszych, rowerzystów, motocyklistów, samochodów osobowych oraz ciężarowych do 3,5 t. Było to ostatnie otwarte przejście z kontrolami przed rozszerzeniem strefy Schengen o Polskę i Czechy pod koniec 2007 roku. Euroregion Glacensis był bardzo aktywny na polu otwierania przejść granicznych i inicjował kolejne inwestycje. Z biegiem czasu powstało wiele nowych miejsc na szlakach turystycznych, tworzono nowe transgraniczne szlaki rowerowe, a także nowe miejsca do przekraczania granicy przez samochody. Zwiększenie przepustowości granicy stało się podstawą do rozwoju kontaktów transgranicznych.

Ważne kamienie milowe:

- 2006** Kraj Hradecki modernizuje drogę w miejscowości Česká Čermná, prowadzącą do przejścia **Česká Čermná – Brzozowie**
- 2006** Kraj Hradecki modernizuje drogę II/310 prowadzącą do przejścia granicznego **Olešnice v Orlických horách – Kocioł**. W 2011 roku modernizację kontynuowano także po drugiej stronie granicy
- 2007** Przystąpienie Polski i Czech do strefy Schengen dnia 21. 12. 2007 roku
- 2009** W miejscowości Božanov powstają szlaki rowerowe dofinansowane z programu współpracy transgranicznej Czechy-Polska, a także nowe przejście samochodowe **Studená Voda – Radków**
- 2010** Kraj Hradecki modernizuje drogi w miejscowości Zdoňov i otwiera nowe miejsce przekraczania granicy **Zdoňov – Mieroszów**
- 2011** Rzeczpospolita Polska przebudowuje przejścia graniczne przed Mistrzostwami Europy w Piłce Nożnej odbywającymi się w Polsce w 2012 roku. Przebudowane zostaje przykładowo przejście **Golińsk – Starostín**
- 2011** Region Pardubice kończy przebudowę drogi II / 312 Pastviny - Mladkov prowadzącej do przejścia **Dolní Lipka – Boboszów**
- 2012** Ukończona zostaje modernizacja dróg mających stanowić transgraniczne połączenie Podgórzyna i Špindlerowego Mlýna
- 2012** Kraj Pardubicki zbudował parking przy przejściu **Mladkov-Petrovičky – Kamieńczyk**. Powiat Kłodzko zmodernizował drogę prowadzącą do przejścia ze strony polskiej
- 2012** Kraj Hradecki modernizuje most graniczny na Dzikiej Orlicy na przejściu **Bartošovice v Orlických horách – Niemojów**
- 2014** Gmina Orlické Záhory modernizuje most graniczny na Dzikiej Orlicy na przejściu **Bedřichovka – Lasówka**, umożliwiającą połączenie tras narciarstwa biegowego
- 2014** Trwa modernizacja dróg prowadzących do przejścia granicznego **Bílá Voda – Złoty Stok**, umożliwiającą wprowadzenie ruchu samochodów do 3,5 t
- 2014** Miasto Meziměstí buduje ścieżkę rowerową do Polski przez przejście **Vižňov – Nowe Siodło**
- 2014** Ukończono budowę ścieżki rowerowej Broumov – Otovice – przejście graniczne **Otovice – Tłumaczów**
- 2014** W wyniku remontu dróg lokalnych w Žacléřu powstaje nowe przejście samochodowe **Žacléř- Bobr – Niedamirów**
- 2018** Kraj Pardubicki modernizuje drogę Červená Voda – Boříkovice prowadzącą do przejścia granicznego **Dolní Lipka – Boboszów**
- 2019** W ramach projektu pn. Czesko-Polski Szlak Grzbietowy w Neratovie otwarto nowy most dla pieszych i rowerzystów prowadzący do Polski
- 2019** Kraj Hradecki kończy modernizację dróg w gminie Machov, w miejscowości Machovská Lhota i powstaje nowe miejsce przekraczania granicy **Machovská Lhota – Ostra Góra**
- 2019** Kraj Hradecki modernizuje drogę w miejscowości Božanov, prowadzącą do przejścia **Božanov – Radków**
- 2019** Kraj Ołomuniecki modernizuje drogę prowadzącą do przejścia granicznego **Staré Město – Nowa Morawa**
- 2020** W gminie Nový Hrádek zbudowano nowy szlak rowerowy **Nový Hrádek – Taszów**

ZARZĄD KOLEI RCZ ZLECIŁ OPRACOWANIE STUDIUM WYKONALNOŚCI KOLEI DUŻYCH PRĘDKOŚCI DO POLSKI

Propozycja połączenia Pragi z Wrocławiem nową koleją dużych prędkości stanowi przedmiot studium wykonalności RS 5 VRT Praha – Hradec Králové – Wrocław, którego wykonawcę wybrał Zarząd Kolei RCz. W przetargu wyłoniono spółkę SP + MCO_RS 5 VRT Praha – Wrocław_SP, reprezentowaną przez firmy SUDOP PRAHA i MORAVIA CONSULT Olomouc. Łączny koszt opracowania studium wynosi 12,6 miliona koron netto.

Głównym celem studium jest zaproponowanie linii będącej koleją dużych prędkości pomiędzy Pragą, Hradcem Králové i granicą państwową z Polską w kierunku Wrocławia z odgałęzieniem do Pardubic. Rozważona i zaproponowana będzie jej ogólna koncepcja techniczna, czyli czy będzie służyła też transportowi towarowemu lub w jakim zakresie na tej linii zostanie wykorzystana także istniejąca sieć kolejowa. Ponadto zostanie wykonana optymalizacja proponowanej linii w odniesieniu do ograniczeń terytorialnych, zdefiniowane zostaną możliwości połączenia z węzłami Praga, Hradec Králové i Pardubice, powiązania z proponowaną ogólnokrajową siecią kolei dużych prę-

kości i innymi głównymi liniami oraz zidentyfikowane będą miejsca problemowe wraz z możliwymi rozwiązaniami.

Początek analizowanego odcinka będzie nawiązywał do kolei dużych prędkości Połabie (Praga – Běchovice – Poříčany) w odgałęzieniu Hořany. Technicznie zostanie opracowany odcinek do granicy Czech z Polską, przy czym rozwiązania po stronie czeskiej muszą nawiązywać do polskiego studium. Podsumowując część projektu, w szczególności ekonomiczna efektywność przedsięwzięcia, będą realizowane wspólnie ze stroną polską na całej długości korytarza, tzn. między Pragą a Wrocławiem. Po stronie polskiej Zarząd Kolei, względnie wykonawca studium, będzie nadal ściśle współpracował ze spółką CPK (Centralny Port Komunikacyjny), która w Polsce zajmuje się przygotowaniem nowych linii kolejowych, kolei dużych prędkości i nowego centralnego lotniska.

Studium wykonalności powinno zostać ukończone w ciągu 18 miesięcy od podpisania umowy z wykonawcą.

Źródło: Zarząd Kolei RCz (Správa železnic ČR)

Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej NOVUM (EUWT)

Z powodu pandemii COVID-19 musieliśmy zmienić formę działalności prowadzonej przez EUWT NOVUM. Istniejąca sytuacja zmusiła nas niestety do realizowania wielu naszych działań w formie on-line. Piszę „niestety”, ponieważ pomimo pewnych korzyści wynikających ze spotkań on-line to, moim zdaniem, jest jednak więcej mankamentów. Współpraca to bowiem wzajemne spotkania, to organizacja wydarzeń społecznych, kulturalnych, sportowych czy innych. To przede wszystkim kwestia osobistego kontaktu poszczególnych uczestników, czego żadna, nawet najlepiej zorganizowana wideokonferencja nie może zastąpić. Porównuję to trochę do nauki zdalnej w szkołach – niby dobre, ale jednak nie to. Pozytywnym aspektem tej sytuacji jest to, że nauczyliśmy się korzystać z form spotkań on-line, będziemy je w przyszłości z pewnością wykorzystywać w celach realizacji szybkich spotkań poświęconych konkretnej tematyce, ale jestem przekonany, że osobiste spotkania nadal pozostaną podstawą naszej pracy.

W minionym okresie kontynuowaliśmy realizację naszych projektów. W grudniu zakończyliśmy projekt pn. „Jak ratujecie u Was”, który był, moim zdaniem, bardzo udany choćby dlatego, że współpracę nawiązały pogotowia ratunkowe z polskiej i czeskiej strony na stosunkowo dużym obszarze i wszyscy uczestnicy projektu byli zachwyceni tą współpracą. Jednym z efektów jest także porozumienie o współpracy wszystkich pogotowi ratunkowych z polsko-czeskiego pogranicza, od Liberca po Ostrawę z ich polskimi partnerami, co jest dobrym fundamentem dalszej współpracy w kolejnym okresie. Realizację pozostałych projektów byliśmy zmuszeni przedłużyć z powodu problemów związanych z pandemią. Projekt pn. „Lecznictwo uzdrowiskowe na pograniczu czesko-polskim i jego wkład w rozwój regionalny” zostanie zakończony w maju bieżącego roku. Obecnie trwają końcowe prace nad opracowaniem „Atlasu miejsc uzdrowiskowych na polsko-czeskim pograniczu” oraz

„Podręcznika dobrych praktyk”. Także ten projekt przyczynił się do nawiązania kontaktów pomiędzy przedstawicielami miast i gmin uzdrowiskowych oraz przedsiębiorstw uzdrowiskowych i pojawia się tu możliwość dalszej współpracy. Projekt Akcent@net, którego celem jest tworzenie sieci współpracy nauczycieli ze szkół z całego polsko-czeskiego pogranicza, został przedłużony do końca 2021 roku. W toku pełnej realizacji jest projekt „Wykształcenie nie zna granic”, w którym naszymi partnerami są polska i czeska część Euroregionu Glacensis oraz KARR w Jeleniej Górze. Obecnie trwa pierwszy kurs e-learningowy języka polskiego i czeskiego, a także przygotowujemy rozpoczęcie kolejnego kursu. Projekt pn. „Wspólnie rozwiązujemy problemy”, w którym skorzystaliśmy z możliwości, iż jako EUWT nie potrzebujemy żadnego partnera i realizujemy go sami, zakończył się w marcu. Właśnie w tym projekcie w dużym zakresie skorzystaliśmy z możliwości spotkań on-line, organizując wiele webinarów i wideokonferencji. Skupiliśmy się na wymianie polsko-czeskich doświadczeń dotyczących pracy w okresie pandemii w firmach, samorządach i administracji publicznej oraz w organizacjach pozarządowych. W tym zakresie ściśle współpracowaliśmy z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy we Wrocławiu. Wideokonferencje dotyczyły np. gospodarki wodnej, aktualnego stanu budowy polskiej drogi ekspresowej S3 i czeskiej autostrady D11, tzw. mapy kompetencji polskiego i czeskiego samorządu i administracji publicznej, która jest jednym z produktów tego projektu, opisującym różnice występujące w tej dziedzinie. We współpracy z MRR RCz zorganizowaliśmy także dwa webinaria nt. „Nowy program współpracy transgranicznej”. Realizowany jest także projekt TARGET-CE, dofinansowany z programu INTERREG Europa Środkowa, dotyczący działań i rozwiązań w zakresie oszczędności energetycznych w budynkach publicznych. Produkty niektórych projektów przedstawię w kolejnym biuletynie.

Miroslav Vlasák
wicedyrektor EUWT NOVUM

MAPA PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH TURYSTYKI

INTERREG V-A REPUBLIKA CZESKA — POLSKA

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o programie Interreg V-A CZ-PL i osobiście zapoznać się z projektami realizowanymi na polsko-czeskim pograniczu, zachęcamy do zapoznania się z MAPĄ PROJEKTÓW INTERREG DOTYCZĄCYCH TURYSTYKI.

Mapa zawiera wybrane atrakcyjne turystycznie projekty, które zostały zrealizowane ze środków programu Interreg V-A CZ-PL i które mają służyć mieszkańcom i turystom odwiedzającym pogranicze.

Prosimy zapoznać się z wyszukiwarką

O MAPIE PROJEKTÓW — wprowadzenie <https://mapa.cz-pl.eu>

GDZIE? Wybierz region, który Cię interesuje	Mapa pogranicza, Regiony, Miasta
JAK? Forma spędzania czasu	Aktywnie, dla kultury, na weekend, dla rodzin
CO? Chcesz zobaczyć, odwiedzić lub poznać	Ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne, wieża widokowa, kultura ludowa, muzea i zabytki, zamki i pałace, inne
FAQ	Jak używać map — nawigacja/statystyki
KONTAKTY	www.cz-pl.eu FB: Interreg VA CZ/PL YT: Interreg VA CZ/PL IS: interregczpl
WYSZUKIWARKA	Użytkownik powinien mieć możliwość wyszukiwania informacji wg: miejsca, atrakcji, beneficjenta

W kolejnych krokach można wpisać obszar, który nas interesuje, czyli np. gdzie chcielibyśmy spędzić jakiś czas lub z którego chcemy poznać projekty.

Klikając zakładkę **GDZIE?**, można wybrać region, który nas interesuje.

Klikając zakładkę **JAK?**, można wybrać formę

spędzania czasu na polsko-czeskim pograniczu. Klikając zakładkę **CO?**, można wyszczególnić, co chcemy zobaczyć, odwiedzić lub poznać.

Wyszukiwarki działają odrębnie, ale można je także łączyć.

Po kliknięciu „**SZUKAJ**” wyświetli się [lista projektów](#) spełniających kryteria wyszukiwania.

Miniatura/Zdjęcie				
Lokalizacja	Nazwa	Beneficjent	Kategoria/IKONA IKONA WYŚWIETLA SIĘ TAKŻE NA MAPIE	Kolejne informacje nt. projektu/opis, multimedia, linki

+ możliwości uporządkowania

Praktycznie:

Na stronach <https://mapa.cz-pl.eu> znajdziemy „**Mapę projektów**”.

Po kliknięciu otworzy się podstrona z elementami graficznymi i tekstowymi, jak powyżej.

Po kliknięciu w menu/obraz/tekst: gdzie, jak, co... wyświetli się: **GDZIE?**

Aktywna mapa z wybranymi regionami. Lokalizację można też wpisać w wyszukiwarce.

Po kliknięciu w dany region na mapie wyświetli się lista miast w regionie.

Jednocześnie można poszerzyć wyszukiwanie, klikając w wyszukiwarce **JAK?** i wybierając

z menu konkretną kategorię: Aktywnie / Dla kultury / Na weekend / Dla rodzin.

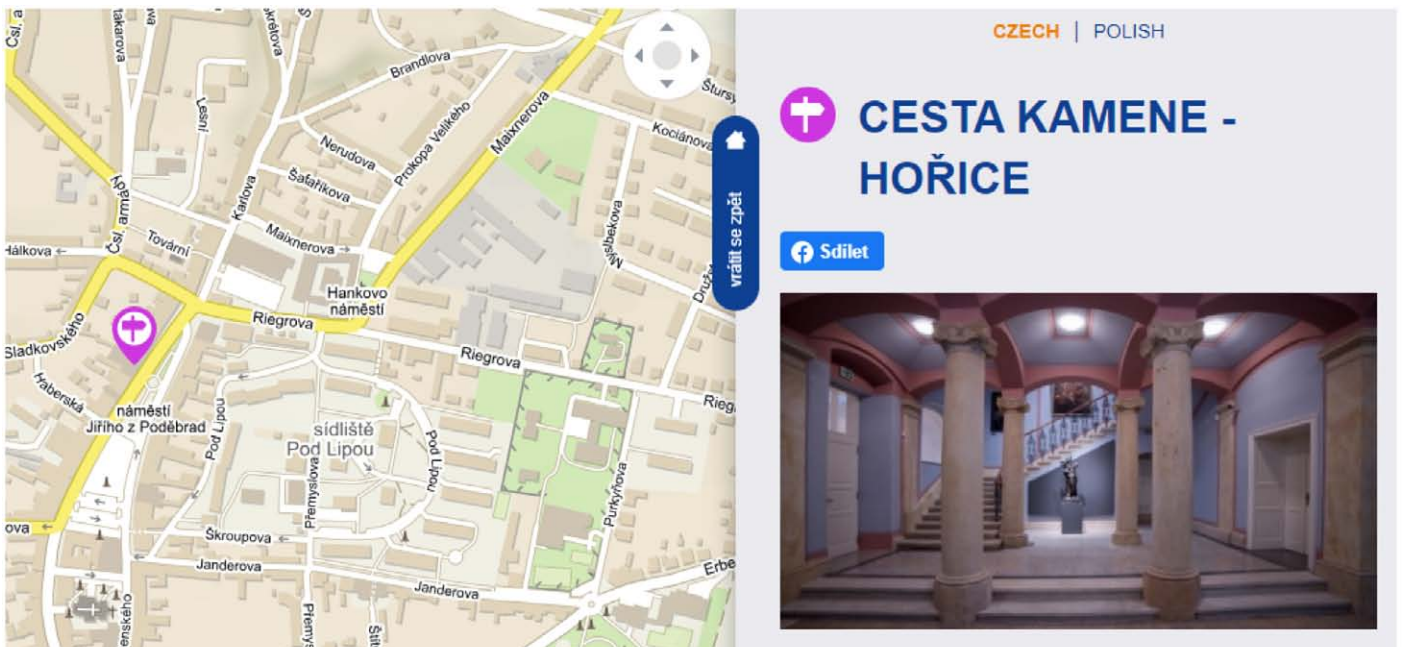
Po wybraniu dostępnych opcji na mapie pojawią się ikony:

roweru, zamku, przyrody, dzieci.

Jednocześnie wyszukiwanie można dodatkowo rozszerzyć, klikając w wyszukiwarce w wybraną ikonę i wybierając z menu **CO?**, wg listy.

Ścieżki rowerowe / Ścieżki edukacyjne / Wieża widokowa / Kultura ludowa / Muzea i zabytki / Zamki i pałace / Inne

Po kliknięciu wybranej ikony wyświetlą się symbole – lokalizacja wybranych projektów (przykład poniżej).

Przedsięwzięcie to jest dofinansowane z programu współpracy transgranicznej Interreg V-A Republika Czeska – Polska. Program Interreg to 226 mln euro zainwestowanych między innymi w rozwój turystyki na graniczu.

Maciej Molak
kierownik WS

BÍLÁ VODA

Projekt: „Szlak turystyczny Marianny Orańskiej ścieżką rozwoju gmin polsko-czeskiego pogranicza”

Numer projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/18_029/0001836

Partnerzy projektu: Gmina Kamieniec Ząbkowicki, Gmina Bílá Voda, Gmina Złoty Stok

Rozpoczęcie projektu: 1. 3. 2019

Zakończenie projektu: 31. 3. 2022

Całkowite wydatki kwalifikowalne: 2 492 397,18 EUR

Dofinansowanie z EFRR: 2 118 537,60 EUR

Dofinansowanie z budżetu państwa RCz: 29 416,53 EUR

Jak już informowaliśmy w poprzednim numerze Biuletynu Euroregionu Glacensis, Gmina Bílá Voda jest partnerem projektu pn. „Szlak turystyczny Marianny Orańskiej ścieżką rozwoju gmin polsko-czeskiego pogranicza”. W miesiącach letnich 2020 roku zrealizowała wymianę konstrukcji dachowej i zbudowała strych w budynku Muzeum Izolacji, Internowania i Integracji w Bilej Vodzie, który będzie wykorzystywany do celów muzealnych.

Kolejnym działaniem w ramach tego projektu było zbudowanie pieca chlebowego, będącego przykładem tradycyjnych procedur i wartości. Piec zbudowano zgodnie ze starymi technologiami w tzw. „domu chleba”. Stworzono tu także miejsce do zwiedzania i pokazów pieczenia chleba. Pieczenie chleba zawsze stanowiło wydarzenie, podczas którego ludzie się spotykali i wspólnie pracowali. W ten sposób powstawały i były utrzymywane osobiste i społeczne relacje i więzi. Zbudowana infrastruktura będzie służyła do stworzenia wspólnej społeczności oraz do wspólnych działań podejmowanych z partnerami z Polski. W „domu chleba” będzie także prezentowana działalność charytatywna Marianny Orańskiej, która wiele uwagi poświęcała nie tylko sprawom gospodarczym i ekonomicznym, ale też problemom społecznym mieszkańców, między innymi walce z biedą i głodem.

Poza powyżej wspomnianym projektem Gmina w „domu chleba” zbudowała także suszarnię owoców – miejsce, które będzie służyło pokazom przetwarzania owoców. Suszenie owoców – jako jeden z najstarszych i zarazem najzdrowszych sposobów konserwowania żywności – należało kiedyś do zwykłych zajęć mieszkańców.

Gmina ma także inne konkretne plany związane z tym obiektem i jego otoczeniem. Pragnie stworzyć tu miejsce, w którym ludzie będą się chętnie spotykać. Te towarzyszące działania związane z rozwojem życia społeczności są przedmiotem naboru ogłoszonego przez Fundację Via pn. „Miejsce, w którym żyjemy”,

w ramach którego Gmina złożyła swój wniosek w 2019 roku. Program wspiera lokalnych mieszkańców, organizacje non-profit/stowarzyszenia, firmy oraz instytucje, których celem jest integracja i współpraca w zakresie zagospodarowania konkretnej przestrzeni publicznej (wnętrz lub pleneru). Celem jest pomoc w takich przemianach, które przyczynią się do spotkań ludzi na terenie gminy. Ideą programu jest zaangażowanie jak największej liczby mieszkańców w aktywne życie gminy. Już teraz aktywnie współpracują mieszkańcy z dużej społeczności rumuńskiej, a także mieszkający tu Polacy, Francuzi oraz kilku Słowaków.

Celem projektu jest zakończenie zagospodarowania całej przestrzeni wokół budynku z piecem chlebowym i suszarnią owoców, tj. budowa wędzarni, kominka, kotła do gotowania powideł, pergoli, która będzie zadaszeniem oraz umożliwi organizowanie wydarzeń w okresie zimowym. We współpracy z architektem ogrodów zostanie stworzony cały ogród i powstanie funkcjonalna całość, w której będą prowadzone również zajęcia edukacyjne dla dzieci z przedszkoli i klas 1-5 szkół podstawowych – ogród warzywny, zioła, drzewa owocowe, miejsce do zabawy.

Złożony projekt otrzymał dofinansowanie, również dzięki różnorodnej strukturze społeczności gminy Bílá Voda, ponieważ został dofinansowany jako jeden z trzech projektów w całym kraju! Gmina otrzymała od Fundacji Via i innych partnerów, firm Hamer Foundation i Hornbach, dofinansowanie w wysokości 450 000 CZK. Gratulujemy i z radością czekamy na nowo zbudowaną i zrewitalizowaną przestrzeń, która będzie służyła do prezentacji tradycji i spotkań społeczności.

BAZA CZŁONKOWSKA ROZSZERZA SIĘ

— PRZEDSTAWIAMY NOWYCH CZŁONKÓW

DOLNÍ MORAVA

GMINA POD DACHEM EUROPY

Dolní Morava, leżąca u południowego podnóża Śnieżnika (1423 m n.p.m.), jest znana jako ośrodek sportów zimowych, a także letniej rekreacji. Część terenu gminy z niemal nietkniętą przyrodą należy do Narodowego Rezerwatu Przyrody Králický Sněžník. Gmina leży po obu brzegach najdłuższej morawskiej rzeki Morawy, która ma swoje źródło pod szczytem Śnieżnika na wysokości 1380 m n.p.m. Z wodą związana jest też ciekawostka geograficzna:

na terenie gminy Dolní Morava, a konkretnie pod szczytem Trójmorskiego Wierchu (1145 m n.p.m.), zbiegają się zlewiska trzech mórz, co odzwierciedla także polska nazwa szczytu. Wody wspomnianej rzeki Morawy należą do zlewiska Morza Czarnego, wody Lipkovskiego potoku, który wpływa później do Cichej Orlicy, odpływają do Morza Północnego, a wody Nysy Kłodzkiej do Morza Bałtyckiego.

Historia osadnictwa u podnóża Masywu Śnieżnika sięga XIV wieku, gdy na zlecenie margrabiego Karola (później cesarza Karola IV) przeprowadzono na tym terenie badania złóż metali szlachetnych. Pierwsza pisemna wzmianka o wsi Morava po czeskiej stronie ówczesnych ziemskich granic pochodzi z 1577 roku. Podział gminy na Horní i Dolní Moravę

przedstawia mapa z 1720 roku.

Charakterystycznym obiektem Dolní Moravy, która liczy dziś ponad czterystu stałych mieszkańców, jest kościół św. Alojzego w stylu empire zbudowany w 1801 roku. Rok później zakończono budowę plebanii. Do innych zabytków należy rzeźba św. Jana Nepomucena. Jednak chyba najbardziej znaną atrakcją

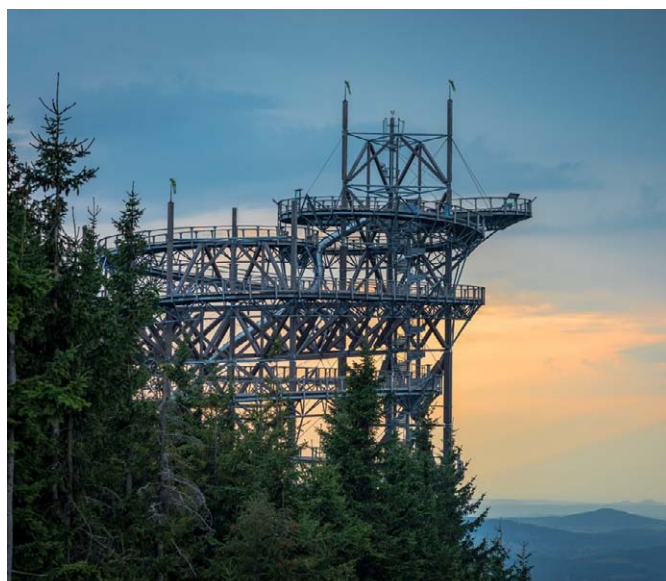

turystyczną Dolní Moravy jest rzeźba słoniątka, będąca ostatnią pozostałością dawnego schroniska Liechtensteinova chata pod szczytem Śnieżnika. W okolicy miejscowości znajdują się także pozostałości przygranicznych przedwojennych fortyfikacji.

Dolní Morava była znana przede wszystkim wśród miłośników narciarstwa. Znajdują się tu dwa ośrodki narciarskie, jeden mniejszy rodzinny – Větrný vrch i duży sportowy – Horšík Resort Sněžník. V Dolní Moravie jest łącznie prawie 11 km tras zjazdowych, duży snowpark spełniający standardy zawodów Pucharu Świata, a także ponad 60 km utrzymywanych tras narciarstwa biegowego. Niemniej jednak na przestrzeni ostatnich 6 lat inwestorzy skupili się na całorocznym funkcjonowaniu ośrodka i szeroko inwestują w letnie formy aktywności. Zbudowano tu przykładowo unikatową ścieżkę w chmurach, która liczy 55 m wysokości i należy do najwyższych tego rodzaju w Republice Czeskiej. Skorzystać można z przejażdżek na dwóch torach saneczkowych, spośród któ-

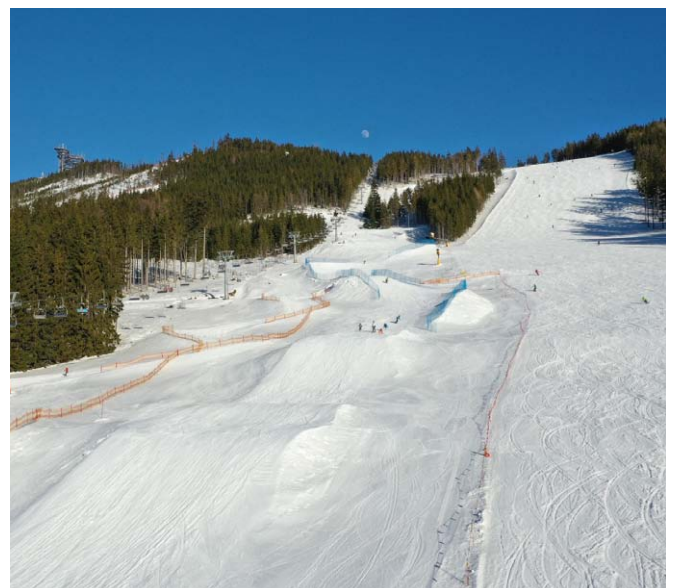

rych ten mamuci ma długość 3 km i należy do najdłuższych tego typu torów w Europie. Dzieci zachwycają się przede wszystkim „Mamucim Wodnym i Piaskowym Światem”, którego strzeże unikatowy model mamuta o długości 13 m ze ślizgawką w trąbie. Ten model mamuta jest największy na świecie. Nie zapominamy także o aktywnym spędzaniu wolnego czasu. W okolicach Dolní Moravy jest ponad 50 km oznakowanych szlaków pieszych i rowerowych. Horský Resort Dolní Morava przygotował na tegoroczny sezon rowerowy nowość – kompletny Trail park Dolní Morava, obejmujący 3 traile o różnym stopniu trudności – Chłopski, Niebieski i Mamuci. Łącznie 13 km świetnych tras od schroniska Slaměnka do doliny pod Hotel Vista****.

Dolní Morava jest obecnie prawdziwym ośrodkiem turystycznym, ale pamiętamy też o życiu społecznym. Po wielu latach wznowiono działalność jednostki ochotniczej straży pożarnej, która zaczęła aktywnie uczestniczyć w zawodach pożarniczych i współuczestniczy także w organizacji wydarzeń społecznych w miejscowości.

Nowo założony Klub Sportowy Dolní Morava zajmuje się zagospodarowaniem czasu wolnego naszych dzieci, organizując dla nich w miesiącach letnich sportowe popołudnie w parku linowym, na gminnym pumtrucku lub na trailach w Resorcie. W miesiącach zimowych zaś dzieci mogą dwa razy w tygodniu korzystać z organizowanych zajęć narciarskich na zbożach Resortu Dolní Morava.

REWITALIZACJA ZABYTKOWEGO PARKU W GRODZISZCZU ZAKOŃCZONA!

Gmina Stoszowice ukończyła I etap rewitalizacji zabytkowego parku, położonego w zespole parkowo – pałacowym w Grodziszczu. W ramach tego zadania gmina przeprowadziła renowację istniejących terenów zieleni, wraz z budową ścieżek parkowych o łącznej długości 755 mb. Celem projektu było udostępnienie tej ważnej historycznie i kulturowo atrakcji turystycznej dla grup docelowych o szczególnych potrzebach. Głównym problemem była niedostępność atrakcyjnego zabytkowego parku dla rodzin z dziećmi, seniorów czy niepełnosprawnych. Nowa infrastruktura wpłynie pozytywnie na wzrost zainteresowania tym obszarem, zwiększenie ruchu turystycznego na obszarze pogranicza polsko – czeskiego, a także będzie mieć wpływ na wskaźnik zatrudnienia, w tym powstanie nowych miejsc pracy.

Projekt nr CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/002489 pn. „Rewitalizacja zabytkowego parku w Grodziszczu” współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Glacensis w ramach INTER-REG V-A Republika Czeska – Polska.

Z kart historii..

Gmina Stoszowice położona jest na granicy Sudetów i Przedgórze Sudeckiego, usytuowana na zachód od Ząbkowic Śląskich i południe od Dzierżoniowa. Warunki klimatyczne, urozmaicony krajobraz, walory lecznicze i dobre zagospodarowanie turystyczne z gęstą siecią znakowanych szlaków pieszych i ścieżek dydaktycznych oraz historyczne i kulturowe walory tej ziemi sprawiają, że tereny gminy są bardzo atrakcyjnym regionem turystycznym. Lasy, które znajdują się na naszym terenie, są doskonałym miejscem do długich spacerów, podczas któ-

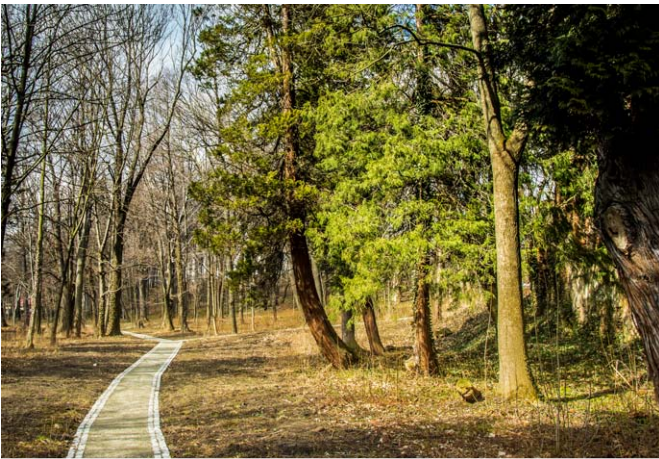
rych możemy podziwiać piękno otaczającej nas przyrody.

W niedużej wsi Grodziszcz, u podnóża Gór Sowich, mieści się zespół pałacowo-parkowy, o którego istnieniu wie wąskie grono miłośników historii. Pomimo, że szlachecki inwentarz doznał istotnych zniszczeń, po niektórych nie ma nawet śladu, to jednak przy odrobinie wyobraźni możemy zobaczyć, jak i gdzie wypoczywali ci, którzy mieszkali tutaj przed nami. I tylko drzewa, które szumiały dawnym grodziszczanom przechadzającymi się po parku, szumią i nam, będąc jedyymi świadkami przeszłości.

Kompleks pałacowy został wzniesiony w XVII wieku. W jego skład początkowo wchodził dwór z folwarkiem, później przebudowany na pałac a także pawilon z wieżą widokową, otoczony rozległym stawem. Zespół stanowiły ponadto: ogrodzenie z 2 poł. XIX w., oficyna mieszkalna, dwie oficyny gospodarcze z XIX/XX wieku, owczarnia i spichlerz. Przy dworze jest duży park z przełomu XVIII/XIX wieku, który w 1981 roku decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został wpisany do Rejestru Zabytków. Z dawnego układu zachowały się ocembrowania po

obu fontannach, szczątki mostków kamiennych i resztki zieleni. Na terenie parku znajdują 50, 80, 100, a nawet 250 – letnie drzewa. Renesansowy dwór zbudowali ówczesni właściciele wsi – ród von Pogrell. Wojna 30-letnia przyniosła nie tylko zmianę właściciela, ale również zmiany w architekturze dworu, który został przebudowany na pałac w kształcie podkowy z otwartym dziedzińcem w kierunku folwarku, w którym po 1945 roku ulokowano PGR. To przyczyniło się do zrujnowania obiektu. Na drugim końcu parku stoją ruiny pawilonu z wieżą widokową z około 1890 roku. Zachowały się zewnętrzne mury części parterowej i kwadratowa wieża, nakryta daszkiem namiotowym. Okna, portale i naroża akcentowane są nietynkowaną cegłą klinkierową. Strome zbocze parku, opadające do drogi, wzmocnione jest murami oporowymi z łupka, tworząc tym samym kilka równoległych tarasów biegnących wzdłuż zbocza, a równoległe do szosy. Z tarasów rozpościerał się niegdyś widok na okoliczne pola i Góry Sowie.

Na terenie zespołu pałacowo — parkowego wyróżnić można 4 pomniki przyrody:

A) klon jawor — wiek: ok. 160 lat — znajdujący się przy górnym tarasie od strony północnej,

B) jesion wyniosły — wiek: ok. 168 lat — rosnący w zachodniej części parku, 20 m od wieży, 10 m od dolnego tarasu,

C) dąb szypułkowy — wiek: ok. 160 lat — mieszczący się na koronie stawu od str. zachodniej, 30 m od wejścia w parkanie murowanym,

D) lipa drobnolistna — wiek: ok. 210 lat — rosnąca na nasypie stawu, 40m od budowli hydrotechnicznej.

Teren zespołu parkowo — pałacowego przeznaczony jest do celów rekreacyjno — wypoczynkowych. Ma on służyć mieszkańcom gminy Stoszowice, w szczególności mieszkańcom miejscowości Grodziszczce, jak również odwiedzającym te tereny turystom, jako miejsce relaksu i wypoczynku. Konfiguracja terenu, pokazanych rozmiarów powierzchnia lustra wody — stawu (0,97 ha) wraz z wysepką, duża ilość i różnorodność drzewostanów, aleja lipowa na grobli, murowana — stylowa wieża widokowa, ruiny XIX — dworku, malownicza panorama Gór Sowich wraz z otaczającymi je wzniesieniami, przemawiają za uznaniem tego miejsca względem jego walorów za jedno z bardziej atrakcyjnych w całym powiecie ząbkowickim.

AKTUALNIE W FUNDUSZU MIKROPROJEKTÓW

10. posiedzenie EKS

Dnia **5. 03. 2021 r.** w formie wideokonferencji online odbyło się **10. posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego** w ramach Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis. Na posiedzeniu tym omawiano mikroprojekty złożone w 9. naborze FM, który dotyczył zarówno osi priorytetowej 4 (termin zakończenia naboru 30.09.2020), jak i osi priorytetowej 2 (termin zakończenia naboru 30.10.2020).

W osi priorytetowej 4 zatwierdzono do dofinansowania 31 mikroprojektów a w osi priorytetowej 2 dofinansowanie przyznano łącznie 22 mikroprojektom. Następnie w marcu wszyscy wnioskodawcy otrzymali informację o wynikach posiedzenia EKS. Z wnioskodawcami, którzy otrzymali dofinansowanie, będą teraz podpisywane umowy o dofinansowanie ich mikroprojektu. Listę zatwierdzonych mikroprojektów można pobrać ze stron internetowych

🔗 www.euro-glacensis.cz a 🔗 www.euroregion-glacensis.ng.pl.

Gratulujemy wszystkim wnioskodawcom, których mikroprojekty otrzymały dofinansowanie, i życzymy ich udanej realizacji!

Kolejne nabory do FM

Na posiedzeniu EKS ustalono także terminy nowych naborów do FM. Aktualnie trwa **nabór do osi priorytetowej 4** – termin składania wniosków projektowych upływa z dniem **30. 04. 2021 r.** Nawiąże do niego kolejny **nabór do osi priorytetowej 4**, który będzie trwał od 1. 05. 2021 do **31. 10. 2021 r.**

Ponadto z dniem 8.03.2021 r. ogłoszono **nabór mikroprojektów do osi priorytetowej 2**, ograniczony tylko do działań przyczyniających się do realizacji **wskaźnika produktu „Elementy infrastruktury udostępniającej/zwiększającej**

Aktualne nabory w ramach FM w Euroregionie Glacensis

Rozpoczęcie naboru	Zakończenie naboru	Termin posiedzenia EKS	Warunki naboru
31. 10. 2020	30. 04. 2021	11. EKS – wrzesień 2021	tylko mikroprojekty w osi priorytetowej 4
8. 03. 2021	30. 06. 2021	12. EKS – październik 2021	tylko mikroprojekty w osi priorytetowej 2, które muszą przyczyniać się wyłącznie do realizacji wskaźnika produktu 91001 „elementy infrastruktury udostępniającej/zwiększającej wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego”
1. 05. 2021	31. 10. 2021	13. EKS – luty 2022	tylko mikroprojekty w osi priorytetowej 4

cej wykorzystanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego” – wnioski projektowe można składać do **30. 06. 2021 r.** W razie złożenia projektu typu A z zasadą partnera wiodącego wskaźnik ten muszą realizować obaj/wszyscy partnerzy. Wskaźnik ten obejmuje przede wszystkim działania dotyczące budowy, realizacji lub modernizacji ścieżek i szlaków rowerowych, ścieżek pieszych, ścieżek edukacyjnych, ścieżek dla rolkarzy, szlaków narciarskich i wodnych itp., wraz z infrastrukturą/drobną architekturą uzupełniającą i towarzyszącą (stojaki na rowery, tablice informacyjne, miejsca do odpoczynku, ławki i in.), ponadto w zakres

wchodzi także tworzenie i rozbudowa informacji turystycznych lub innych form informowania o atrakcjach turystycznych regionu (turystyczne punkty informacyjne, infokioski, muzea itp.). Dokładna definicja tego wskaźnika określona jest w Wytycznych dla wnioskodawców oraz umieszczona na stronach internetowych Zarządzającego Funduszem.

Ze względu na zbliżający się koniec obecnego okresu programowania dla wszystkich nowych wniosków projektowych złożonych w OP2 i OP4 obowiązuje zasada, że projekty muszą się zakończyć najpóźniej 31. 12. 2022 r.

Aktualny stan wykorzystania alokacji FMP

W osi priorytetowej 4 w tym okresie programowania wciąż dostępna jest wystarczająca ilość środków finansowych na dofinansowanie mikroprojektów. Ostatni nabór mikroprojektów planujemy w 2022 roku.

W osi priorytetowej 2 dostępna jest już tylko resztką alokacji, dlatego nabór ogłoszony do 30. 06. 2021 r. jest ostatnim w ramach tego okresu programowania. Informujemy więc wszystkich wnioskodawców zainteresowanych złożeniem wniosku projektowego w osi priorytetowej 2, by swoje mikroprojekty przygotowywali ze szczególną starannością. Zalecamy także konsulta-

cje, które można odbyć po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym z sekretariatem FM w Kłodzku lub Rychnovie nad Kněžnou. Na posiedzeniu EKS w październiku 2021 roku, na którym będą zatwierdzane mikroprojekty w OP2, zostanie przyjęta także lista projektów rezerwowych. Umowy o dofinansowanie mikroprojektu będą z wnioskodawcami zawierane stopniowo, w zależności od tego, jak do Funduszu Mikroprojektów będą służyć oszczędności z rozliczonych zakończonych projektów.

Jana Čejpová
kierownik Funduszu Mikroprojektów

GDZIE WYKORZYSTANO ŚRODKI Z PROGRAMU TRANSGRANICZNEGO W PROJEKTACH INWESTYCYJNYCH?

Mikroprojekt: „Ratujemy wspólnie”

Numer projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002092

Wnioskodawca: SH ČMS — Sbor dobrovolných hasičů Olešnice v Orlických horách

Partner projektu: OSP Lewin Kłodzki

W ramach projektu zrealizowano wspólne spotkanie polskich i czeskich strażaków, podczas którego strażacy z obu stron granicy mieli możliwość prowadzenia formalnej i nieformalnej dyskusji. Każda ze stron zaprezentowała posiadany sprzęt oraz środki ochrony przeciwpożarowej. Drugim wydarzeniem były wspólne

ćwiczenia strażaków z polskiej i czeskiej strony granicy. Przy wykorzystaniu najnowszej wiedzy przeprowadzono wspólne szkolenie obejmujące tradycyjne, jak i alternatywne sposoby gaszenia dużych pożarów leśnych, w szczególności w czasie nadzwyczajnych warunków klimatycznych — suszy.

Mikroprojekt: „Tradycje górnicze na polsko-czeskim pograniczu”

Numer projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0002073

Wnioskodawca: Gmina Miejska Nowa Ruda

Partner projektu: město Žacléř

Gmina Miejska Nowa Ruda zrealizowała projekt, który pokazał nie tylko mieszkańcom miasta, ale również przedstawicielom partnera – miasta Žacléř dorobek pogórnicy, a przede wszystkim wciąż żywe i kultywowane tradycje związane z górnictwem. W ramach projek-

tu przeprowadzono szereg działań dążących do zwiększenia wiedzy społeczności lokalnej dotyczącej kultury i tradycji górniczej pogranicza, zwłaszcza wśród młodego pokolenia oraz umocnienia nawiązanej współpracy z miastem Žacléř.

Wydawca Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladská — Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewiczza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska

Redakcja dla czeskiej części — tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz
Redakcja dla polskiej części — tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl
Opracowanie graficzne: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou